

AJ-7347

Seat No. _____

Second Year B. A. (Non CBCS) Examination**March / April – 2016****Economics : Paper - V***(Co-operation) (Special)*

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (1) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1 'સહકાર' શબ્દની વ્યાખ્યા આપો. અને તેના સિદ્ધાંતો સમજાવો. 20

અથવા

1 (અ) સહકાર અને મૂડીવાદ વચ્ચે સમાનતા સમજાવો. 10

(બ) વિવિધલક્ષી સેવા સહકારી મંડળીઓનું મહત્વ સમજાવો. 10

2 ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનું મૂલ્યાંકન કરો. 20

અથવા

2 (અ) જાહેર સાહસ અને સહકાર વચ્ચે સમાનતા અને તફાવત સમજાવો. 10

(બ) સહકાર અને સમાજવાદ વચ્ચે સામ્ય તથા તફાવત જણાવો. 10

3 ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનાં વિકાસમાં રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ આપેલા ફાળાની સમીક્ષા કરો. 20

અથવા

3 (અ) બ્રિટનની સહકારી પ્રવૃત્તિનું મૂલ્યાંકન કરો. 10

(બ) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિમાં રાજ્યના ફાળાનું મૂલ્યાંકન કરો. 10

4 ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની સફળતા માટે શિક્ષણ, તાલીમ અને પ્રચાર સાધનોનું મહત્વ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. 20

અથવા

4 (અ) નાગરિક સહકારી બેંકોનું મહત્વ સમજાવો. 10

(બ) ઈઝરાયેલની સહકારી પ્રવૃત્તિના વિકાસની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 10

5	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)	20
	(1) કિબુત્સ	
	(2) સહકારની સફળતાની શરતો	
	(3) જિલ્લા સહકારી બેંકો	
	(4) ભાગીદારી અને સહકાર	

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Answer all question on the basis of internal option.
- (2) All questions carry equal marks.

1	Define “Co-operation” and explain the principles of co-operation in detail.	20
----------	--	-----------

OR

1	(a) Explain the similarity between co-operation and capitalism.	10
	(b) Explain the importance of multipurpose service of co-operative societies.	10

2	Evaluate the co-operative movement in India.	20
----------	---	-----------

OR

2	(a) Explain the similarity and difference between co-operation and public enterprise.	10
	(b) Explain the similarity and difference between co-operation and socialism.	10

3	Critically evaluate the role of Reserve Bank of India in development of co-operative societies in India.	20
----------	---	-----------

OR

3	(a) Evaluate the co-operative activities in Britain.	10
	(b) Evaluate the state contribution in co-operative movement in India.	10

- 4 Explain in detail importance of education, training and propaganda for success of co-operative movement in India. 10

OR

- 4 (a) Explain the importance of Nagrik Co-operative Banks. 10
(b) Discuss with details the development of Israel's Co-operative movement. 10
- 5 Write short notes : (any two) 20
- (1) Kibuts
  - (2) Conditions of success of co-operation
  - (3) District Co-operative Banks
  - (4) Partnership and Co-operation.
-